

تخلف نا نوایی‌ها زیر ذره بین‌های نظارت/ فروش نان به واحدهای صنفاً رصد می‌شود

دولت سیزدهم برای ثبات نرخ نان و دسترسی مردم به قوت ارزان قیمت با هوشمندسازی توزیع نان به دنبال جلوگیری از برخی تخلفات و قاچاق آرد بوده، اما برخی ناوایی‌ها با عدم استفاده از کارتهای هوشمند نان اقدام به احتکار آرد و نان و فروش آن برای خوراک دام می‌کنند.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگر فود نیوز)، به نقل از ایرنا؛ نان به عنوان قوت اصلی مردم خط قرمز دولت سیزدهم به شمار میرود تا جایی که دولت در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۱ طرح هوشمندسازی یارانه آرد و نان را کلید زد؛ به طوری که بر اساس این طرح میزان آرد تحویلی به ناوایی‌ها طبق عرضه تعداد نان محاسبه و ارایه شد، اما تغییری در نرخ نان مصرفی مردم رخ نداد.

پیش از آن به دلیل پایین بودن نرخ آرد، بخش قابل توجهی از آن به صورت قاچاق از کشور خارج میشد؛ بنابراین یکی از مهم‌ترین اقدامات دولت در ۱۰۵ سال گذشته در پی آزادسازی نرخ آرد صف و صنعت، تلاش در ثبات نرخ نان، ساماندهی ناوایی‌های کشور با نصب کارتهای هوشمند با هدف کاهش توزیع خارج از شبکه، جلوگیری از قاچاق آرد و

کاهش ضایعات نان خشک برای برخی دامداران در کشور بوده است.

حال با این اقدام دولت، مصرف نان بهینه شده تا جایی که مردم مصرف روزانه خود را مدیریت می‌کنند؛ بنابراین ضایعات نان و وجود نان خشک کاهش یافته و یا دیگر در بازار موضوعی تحت عنوان نان خشک نیست؛ این در حالی است که پیش از این برخی دامداران برای خوراک دام خود نان خشک ضایعاتی مردم را می‌خریدند.

همچنین دولت عدم افزایش قیمت نان را با روشهای مختلف برای ناواییها جبران کرد؛ تا جایی که علاوه بر اینکه هر کیسه ۵۰ کیلویی آرد نان به نرخ دولتی بین ۶۶۰ تا ۹۰۰ تومان به آنها ارایه می‌دهد، به ازای فروش هر یک میلیون تومان نان، به حساب آنها مبلغ ۳۰۰ هزار تومان واریز می‌شود تا متضرر نشوند، اما تخلف برخی ناوایان با سیاست‌گذاری‌های دولت همخوانی ندارد و هرچقدر دولت راهکاری برای جلوگیری از تخلفات آنها اجرا می‌کند؛ اما باز هم شاهد برخی تخلفات هستیم.

با توجه به تخصیص یارانه آرد و نان، بازار سیاهی برای این محصول ایجاد شده که برخی متخلفان برای سود بیشتر نان مردم را به نان خشک تبدیل کرده و آن را با چند برابر قیمت می‌فروشند که با احتکار و خشک کردن آن سود قابل توجهی به جیب می‌زنند.

به گفته برخی کارشناسان این بخش، اگر قیمت هر کیلوگرم نان خشک ۸ هزار تومان باشد، متخلفان روی هر ۳ عدد قرص نان بربری یارانه‌ای بیش از ۳ برابر سود می‌کنند که در حجم بالا رقم قابل توجهی خواهد بود.

بر اساس این گزارش، دامداران برای تهیه خوراک دام، علوفه دامی و جو را با قیمت‌هایی بالای ۱۰ هزار تومان خریداری می‌کنند، اما این دامداران برای کاهش هزینه‌ها، نان خشک را با نرخ هر کیلوگرم هشت هزار تومان به عنوان خوراک دام خریداری می‌کنند.

این بدان معناست که وقتی قیمت هر عدد نان بربری یارانه‌ای ۲۵۰۰ تومان است، قیمت هر کیلوگرم جو بین هشت هزار و ۳۰۰ تومان تا ۱۱ هزار و ۸۰۰ تومان، ذرت بین ۱۰ هزار و ۸۰۰ تومان تا ۱۲ هزار و ۳۰۰ تومان، یونجه بین ۱۱ هزار و ۷۰۰ تومان تا ۱۴ هزار تومان، سبوس گندم ۶ هزار و ۷۰۰ تومان تا هفت هزار و ۵۰۰ تومان و کاه ۲ هزار تومان برای دامداران تمام می‌شود.

سامانه نظارت برخط نانوائی‌های کشور فعال شد

در پی اصلاح نرخ آرد صنف و صنعت، دولت بهینه‌سازی مصرف و جلوگیری از تخلفات، نانوائی‌های سراسر کشور را به کارتخوان‌های هوشمند مجهز کرد که در این سامانه تعداد نان و حتی نایلون با قیمت‌های مصوب مشخص است. اکنون نیز سامانه نظارت برخط نانوائی‌های کشور برای دریافت اطلاعات عملکرد نانویان فعال شده که این آمارها به طور برخط در اختیار وزارت جهاد کشاورزی و بازرسان شورای آرد و نان قرار می‌گیرد.

بر اساس سامانه طرح هوشمندسازی یارانه آرد و نان تمامی داده‌های خرید و فروش و تراکنش نانوائی‌ها از سراسر کشور جمع و مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ در واقع آنچه در این سامانه قابل‌ردیابی است عملکرد واحدهای خبازی است که بر اساس آمارها، خبازی‌های پرریسک رصد، شناسایی و به بازرسی وزارت جهاد کشاورزی و در نهایت سازمان تعزیرات حکومتی معرفی می‌شوند.

اما طی روزهای اخیر گزارش‌های تخلفات نانوائی‌ها از استان‌های مختلف به گوش می‌رسد که نانویان یا خود یا به کمک برخی سودجو دست به احتکار آرد و نان برای فروش به دامداری‌ها می‌زنند که این اقدام علاوه بر تخلف قانونی، اجحاف در حق شهروندانی است که برای تهیه تعدادی نان برای قوت روزانه در صف نانوائی‌ها بایستند و یا اینکه با کاهش عرضه روبرو شوند.

به تازگی اعلام شد که در بجنورد یک نانوائی متخلف با احتکار ۵ هزار قرص نان و حدود ۱۲۵ کیسه آرد نوع یک و دو، در شیروان خراسان شمالی خرید ۱۰ هزار قرص نان از یک نانوائی و عرضه خارج از شبکه بیش از ۱۴ هزار قرص نان با چندین کارت هدیه و اعتباری در زاهدان سعی در برهم زدن بازار این کالای اساسی داشتند.

همچنین بررسی‌های میدانی خبرنگار ایرنا نشان می‌دهد، برخی افراد در این بخش همچنان تخلف می‌کنند به طوری که دستگاه‌های کارتخوان هوشمند نان را در کشوی میز گذاشته و با دستگاه‌های کارتخوان معمولی مبلغ نان را از مشتریان دریافت می‌کنند.

با وجود اینکه قیمت آرد نان تغییری نداشته و همچنان با نرخ سال گذشته به دست نانویان می‌رسد، اما برخی نانوائی‌ها اقدام به کاهش وزن چانه و کوچک کردن نان کرده‌اند تا جایی که برخی شهروندان

می‌گویند اندازه نان به نصف تغییر یافته و بسیار کوچک شده و ناچارند برای مصرف روزانه خود تعداد نان بیشتری خریداری کنند.

همچنین برخی نانوائی‌های لواشی در دستگاه‌های کارتخوان هوشمند قیمت یک نایلون را به قیمت یک عدد نان همان ۱۰۰۰ تومان محاسبه می‌کنند؛ یعنی به جای نرخ نایلون گزینه نان را می‌زنند، یا اینکه برخی به جای فروش یک عدد نان ۱۰ هزار تومانی ۴ عدد نان ۲۵۰۰ تومانی را انتخاب می‌کنند تا در پایان ماه آرد بیشتری دریافت کنند، البته برخی نانوائی‌هایی که از دستگاه‌های کارتخوان هوشمند استفاده نمی‌کنند حتی قیمت نایلون ۱۰۰۰ تومانی را به قیمت ۲۰۰۰ تومان می‌فروشند.

برخی واحدهای نانوائی اولویت عرضه نان را اسنپ فودها و صنوف یعنی طبّاخی‌ها، کبابی‌ها، رستوران‌ها و سوپرمارکت‌ها می‌دانند و با وجود صف‌های طولانی در نانوائی‌ها، بخش عمده نان را برای واحدهای مذکور کنار می‌گذارند و خارج از واحدهای خود با قیمت‌های ۲ تا سه برابری نرخ مصوب به صنوف می‌فروشند؛ بنابراین این موضوع باعث می‌شود شهروندان ساعت‌ها در صف‌های طولانی جلوی نانوائی‌ها برای تهیه تعدادی نان بایستند.

این اقدام نانوائی‌ها باعث شده تا ساعت کاریشان کاهش یابد، یعنی ساعت کاری آنان از سه شیفت به دو شیفت و گاهی اوقات به یک شیفت در روز تغییر یافته است و برخی تا ظهر بیشتر کار نمی‌کنند و همین امر باعث سردرگمی شهروندان برای تهیه نان روزانه خود می‌شود.

حال با احتکار نان توسط برخی سودجو جهت خشک کردن و تحویل به دامداری‌ها؛ حجم نانی که به دست مشتریان می‌رسد کاهش یافته تا جایی که با نانوائیان دل‌خواهی کار می‌کنند و در اکثر ساعات تعطیل هستند و یا اینکه مردم باید ساعت‌ها برای تامین نان روزانه خود در صف‌ها بایستند.

رصد فروش نان به اسنپ فودها و واحدهای صنفی

«مسعود امرالهی» مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالای اساسی وزارت جهاد کشاورزی گفت: اخیراً با راه‌اندازی سامانه نظارت برخط نانوائی‌های کشور بازرسی‌ها به صورت آنلاین از طریق سامانه و یا بررسی دستگاه‌های کارتخوان فروش نان در خود واحدهای صنفی انجام می‌شود به طور مثال یک نانوائی که توسط سامانه هوشمند شناسایی شده

در یک بازه زمانی سه ماهه ۱۴ هزار قرص نان را خارج از شبکه رسمی از طریق کارت هدیه و کارتهای اعتباری خریداری کرده بود.

وی با بیان اینکه بررسیهای نشان میدهد نانهای احتکار شده وارد دامداریها میشود افزود: همچنین بخشی از نانها وارد واحدهای صنفی مصرف عمده نان مانند کبابیها، اسنپ فودها و صنوف یعنی طبّاخیها، کبابیها، رستورانها و سوپرمارکتها میشود که این موضوعات نیز مورد رصد جدی قرار گرفته و چنانچه تخلفی احراز یا تکرار شود، ضمن معرفی به دستگاههای قضایی، سهمیه آرد آنان نیز قطع خواهد شد.

مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالای اساسی وزارت جهاد کشاورزی پیامد چنین موضوعاتی را ازدیاد صفها و طولانی شدن صفوف شهروندان برای خرید نان دانست و اظهار داشت: دولت گندم را کیلویی ۱۵ هزار تومان میخرد و علاوه بر گندم به آرد یارانه میپردازد تا این محصول با نرخ کیلویی ۶۶۰ و ۹۰۰ تومان به دست نانوائیها برسد.

وی با بیان اینکه نظارت هوشمند بر فروش نان به صورت برخط به شکل آزمایشی در تهران شروع شده است افزود: در این فرایند بازرسان با مراجعه به واحدهای صنفی و وارد کردن کد مخصوص خود در دستگاههای کارتخوان هوشمند میتوانند به عملکرد نانوائیها دسترسی داشته باشند و پس از شناسایی هرگونه تخلفی میتوانند به صورت برخط خاطی را به سازمان تعزیرات حکومتی معرفی کنند.

وی اظهار داشت: به منظور شفافیت عملکرد نانوائیها و جلوگیری از هرگونه تخلف احتمالی لازم است که کارتخوانهای هوشمند نانوائیها در اختیار شهروندان قرار بگیرد.

سرویس خبری: کشاورزی

منبع: ایرنا